N°. 60. 1861.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Zaturdag 18 Mei.

KLEEUWENS EN ZOON GOES BOEKHANDEL

Deze courant verschijnt des dingsdags, donderdags en zaturdags.
Binnen deze gemeente en Vlissingen geschiedt de uitgave den avond te voren ten 8 ure.
De abonnementsprijs per drie maanden is *ƒ* 3; franco per post *ƒ* 3,40.
De inzending van advertentien kan geschieden tot tien ure des morgens.

UITGEVERS:
DE GEBROEDERS ABRAHAMS.

De prijs van gewone advertentien is 22 cent per regel; van huwelijks, geboorte *doodbekendmakingen enz. van één tot zes regels ƒ 1,50, voor elken regel daarboven 22* cent; met 35 cent zegelregt voor elke plaatsing. De betaling geschiedt kontant.
Buitengewoon groote letters worden berekend naar de plaats die zij innemen.

Editie van vrijdag avond 8 ure.

Binnenlandsche tijdingen.

Middelburg 17 mei.

Vervolg van het overzigt van het verslag over den toestand dezer gemeente in 1860.

In het onderhoud van wandelingen en plantsoen werd op de gewone wijze voorzien tegen f 945 's jaars.

De door de commissie Loon voor werk beschikbaar gestelde gelden werden gebezigd ter voortzetting van de werkzaamheden aan het gedeelte bolwerk aan de Oostpunt, benevens langs de voormalige Veersche poort.

De toestand der straten laat voortdurend veel te wenschen over. In het geheel werden 16,170 vierk. ellen straat en 1530 vierk. ellen klinkerwerk verlegd.

Het schoonhouden en wieden van alle markten, grachten enz. bleef opgedragen aan eenige door het burgerlijk armbestuur bedeelde personen voor f 1281,02½.

De markt onderging eene belangrijke verfraaijing door de nieuwe ijzeren pomp met gaslantaarn, aangenomen door wed. A. Sterkman & Zoon, te 's Hage voor f 692.

De vernieuwing der kaaimuren werd weder voor drie jaren aanbesteed: *voorts werd de beschoeijing langs de Keibank* geheel vernieuwd.

Eerst den 5 julij is met de uitbaggering van het havenkanaal kunnen begonnen worden; de tijd tot het ineenzetten der stoommachine bepaald, bleek te kort genomen te zijn, en verder had men met allerlei kleine tegenspoeden te worstelen.

Burgemeester en wethouders laten op deze mededeeling volgen:

Al deze bezwaren waren in het begin van julij echter zoodanig overwonnen, dat een geregeld begin met de werkzaamheden kon worden gemaakt. Hoewel de machine in den aanvang traag werkte gaf zij toch spoedig de overtuiging, dat het vermogen, waarop bij haar gerekend was, in allen opzigte aanwezig was. De ondervinding heeft dit ook later bevestigd, daar zoo wel zand als slijk met gemak door haar werd *opgebragt en in den regel met beide de noodige* schuiten werden gevuld. Waren wij door de inrigting en het daarbij ondervonden oponthoud in den aanvang teleurgesteld, ook later bleven de teleurstellingen niet uit, en voornamelijk waren die te wijten aan het ongunstige en stormachtige weder van het gansche saisoen, waardoor op vele dagen het werk moest worden gestaakt, of althans grootelijks werd bemoeijelijkt.

De slotsom van een en ander was, dat de uitbaggering van het havenkanaal niet op die doortastende wijze kon plaats hebben als was voorgenomen.

De winter werd echter benuttigd om nog eenige verbeteringen aan te brengen en zoo veel doenlijk in alles te voorzien, zoo dat wij ons vleijen in een volgend saizoen met kracht en zonder groote stoornis het werk te zullen kunnen voortzetten.

In het geheel zijn in 1860 uit de haven en de kaaijen gebaggerd 24,088 kub. el.

Daarentegen zijn aan de leidijken gelegd 41,000 vierk. el krammat en 3000 vierk. el puinglooijing, zoo dat wij daarop, vergeleken met hetgeen geprojecteerd was, aanmerkelijk vooruit zijn.

Omtrent den algemeenen gezondheidstoestand worden in het verslag bijzonderheden ontleend aan het rapport der plaatselijke commissie van geneeskundig toevoorzigt. Daaruit blijkt dat de nagenoeg onafgebroken wisselvallige gesteldheid van de atmosfeer gedurende het gansche jaar gelijken tred schijnt gehouden te hebben met eene slechts weinig afwijkende bestendiging van de gezondheid der menschen.

Het getal zieken bleef doorloopend beneden het gemiddelde en zeer weinig ziekten deden zich voor. In augustus werden uit de gemeente-apotheek 1756 recepten afgeleverd tegen een gemiddeld getal van 2780 over de laatste tien jaren. Het sterftecijfer daalde in september tot 14, terwijl het gemiddeld getal over de laatste vijf jaren 34 aangeeft.

Op 2 junij deed zich een geval van aziatische cholera voor in haren geduchten paralytischen vorm. De zieke herstelde na eene behandeling van drie weken.

Middelburg is verschoond gebleven van de gevaarlijke keelziekte, bekend als angina diphtheritica.

Volgens de ingekomene opgaven, welke van onjuistheid worden verdacht, zouden in 1860 slechts 277 vaccinatien hebben plaats gehad, tegen omstreeks 400 in vorige jaren.

Het is bekend dat de uitbreiding, aan de voorschriften der policie-verordening gegeven met betrekking tot voorkoming van kinderziekte, uitvoerige adressen ten gevolge had van bestuurders eener bijzondere school voor christelijk onderwijs. De raad volhardde echter bij de vastgestelde voorschriften.

Ter zake der bij vernieuwing voorgekomene verontreiniging van anijszaad, deden burgemeester en wethouders op aanschrijving der regering, 104 monsters door de plaatselijke geneeskundige commissie onderzoeken, welke 9 monsters voor besmet of verdacht hield; die voorraad werd daarop uit den handel geweerd.

Door het vertrek van dr. S. S. Coronel, bedroeg het getal praktiserende geneesheeren 11. Als heel- en vroedmeesters vestigden zich de heeren J. Polman Kruseman en J. C. Douw, waardoor hun getal mede tot 11 is geklommen.

Het getal apothekers klom tot 26 met 24 winkels.

De staat, waarin de werktuigen van de heel- en verloskundigen benevens van de tandmeesters zijn bevonden, was bij 13 goed en bij 5 middelmatig. De apotheken en droogistwinkels zijn door de commissie onderzocht, met dien uitslag dat de staat der geneesmiddelen of droogerijen bij 9 zeer goed en bij 17 goed werd verklaard.

De dienst van dr. S. S. Coronel werd tijdelijk door de beide andere gemeente-geneesheeren waargenomen.

Van de 10 te Delft verpleegde krankzinnigen zijn 2 overleden en 2 hersteld, terwijl 2 nieuwe zijn opgenomen.

Beliep het getal der in 1859 uit de stads-apotheek afgeleverde recepten reeds 3371 minder dan in 1858, dit cijfer onderging in 1860 andermaal, ten gevolge van den buitengewoon gunstigen gezondheidstoestand der ingezetenen, de belangrijke vermindering van 6093 stuks.

In 1860 was het getal der verpleegdagen in het gasthuis, voor rekening der armbesturen: 11,900, te weten: 1353 van armlastigen in gemeenten in, en 908 buiten de provincie, benevens 9639 van alhier armlastigen. Het getal der particulieren beliep 1664, als 125 buiten de provincie en 1539 in deze gemeente armlastig. Totaal 13,564.

Voor de ligting der nationale militie zijn ingeschreven 178 personen, terwijl er 200 voorwaardelijk vrijgesteld en van vroegere ligtingen waren. Het contingent bedroeg 45 gewoon en 2 buitengewoon.

Burgemeester en wethouders rigtten tot den minister van oorlog het verzoek om, behalve de hier garnizoen houdende vier kompagnien van het 2e regement infanterie, ook het depôt alhier te bekomen. Daarop is echter in het afgeloopene jaar nog geen berigt ontvangen; (het is bekend dat thans het depôt herwaarts is overgebragt doch met verplaatsing der vier vroeger hier garnizoen houdende kompagnien, welke slechts door een zijn vervangen).

Er zijn 1068 biljetten van inkwartiering afgegeven.

De schutterij blijft in goeden staat verkeeren. Met de invoering van den wapenrok is reeds bij het kader van onderofficieren begin gemaakt. De sterkte was: actief 324 (25 vrijwillig) reserve 203, waaronder 15 officieren, van welke 7 dienstpligtig.

Het getal kerkelijke gemeenten onderging geene verandering. In de vacature, door het vertrek van den heer J. J. L. ten Kate naar Amsterdam, is voorzien door het beroep van den heer E. J. W. Koch, van Oisterwijk, tot predikant bij de nederduitsche hervormde gemeente.

Het onderwijs werd verder geregeld overeenkomstig de nieuwe wet. [Wij hebben die regeling, even als de wijziging der school van den heer van Swers tot tusschenschool, in der tijd medegedeeld.]

Ten gevolge van het aan de nederlandsch-israëlietische godsdienstige school-commissie over het ressort Middelburg niet meer verstrekt subsidie van honderd gulden voor hare bijzondere school, moesten, volgens aanschrijving van den minister, de aldaar onderwijs genietende kinderen van den behoeftigen stand die met het einde des jaars verlaten, om, ten getale van dertig, over te gaan op de openbare gemeentescholen.

De plaatselijke schoolcommissie heeft tot haren secretaris benoemd jhr. mr. J. W. M. Schorer. In haar verslag wordt de toestand van het onderwijs voldoende geacht, ook op de openbare scholen.

In het aantal openbare scholen is geene verandering gekomen, behoudens de splitsing der school voor kinderen van minvermogenden en die van onvermogenden.

De schoollokalen en meubelen waren mede in voldoenden toestand. Het getal scholieren op de openbare scholen bedroeg in januarij 1163 en in julij 1136; op de bijzondere in januarij 757 in julij 815.

Omtrent de overige inrigtingen van onderwijs komt in het verslag niets meldenswaardigs voor.

Het getal leerlingen der geneeskundige school is vijf meer dan bij den aanvang der cursus, zijnde 15 heel- en vroedmeesters, en 18 apothekers. Het laboratorium is door de zorg der provinciale geneeskundige commissie met vele nieuwe toestellen verrijkt.

Het gymnasium telde op het einde des jaars slechts 10 leerlingen.

Het Zeeuwsch genootschap der wetenschappen hield geregeld zijne maandelijksche bijeenkomsten. Eene gouden medaille werd toegekend aan eene van dr. A. A. Fokker alhier ingekomene beantwoording eener prijsvraag, zijnde eene verhandeling betrekkelijk de vroeger in Zeeland geheerscht hebbende epidemische en besmettelijke ziekten en hare geneeswijzen.

Het natuurkundig gezelschap telde 5 leden meer dan het vorig jaar en verkeert in bloeijenden toestand.

Van de overige genootschappen en afdeelingen van maatschappijen, alhier gevestigd, staan geene belangrijke bijzonderheden opgeteekend.

De toestand van het armwezen in deze gemeente mag, bij vergelijking met het vorig jaar, weder iets gunstiger genoemd worden, grootendeels, doordien 1860 zich gunstiger onderscheiden heeft in mindere ziekten- en weezenverpleging, beide behoorende tot de meest belangrijke zorgen van het burgerlijk armbestuur.

Met dit al heeft de bij circulaire van den minister van binnenlandsche zaken gedane opwekking tot getrouwe naleving van de in de wet op het armbestuur nedergelegde beginselen, voor wat de *kerkelijke instellingen van liefdadigheid* betreft, nog weinig vruchten opgeleverd.

Met het jaar 1860 is thans gevolg gegeven aan het reeds lang bestaan hebbende en meermalen besproken plan, om de begrootingen der godshuizen naar de wezenlijke behoeften te doen opmaken en de tarieven der alimentatiegelden in de gestichten tot die hoogte te brengen, als noodig geacht wordt, om verder geen nadeelig slot bij het bestuur der godshuizen, gelijk in de laatste jaren het geval is geweest, te weeg te brengen.

Ofschoon door laatstgemeld bestuur eenige bezuinigingen in zijne begrooting voor 1860 werden gebragt, moesten de tarieven niettemin verhoogd worden, en wel in het gasthuis van f 0.37½ tot f 0.40 daags, in het ziekenhuis van f 0,35 tot f 0,37½ idem, in het weeshuis van f 90 tot f 110 's jaars.

In het getal en de soort der verschillende in deze gemeente bestaande instellingen van weldadigheid is geene verandering voorgevallen.

Het gezamenlijk cijfer van uitgaaf der verschillende instellingen van weldadigheid bedroeg f 93396,36, waarvan f 24556,76½ voor kosten van beheer, onderhoud enz. afgaat. Voegt men bij de resterende f 68839,59½ de jaarwedden van geneeskundigen enz., de kosten van verpleging van krankzinnigen en bedelaars, dan verkrijgt men voor de hier armlastigen eene uitgaaf van f 74463,39½, zijnde f 852,88½ minder dan in 1859.

De door de gemeente uit hare fondsen verstrekte of nog te verstrekken subsidien bepalen zich tot de som van f 36975,33 zijnde f 751,88½ minder dan over 1859.

De heer mr. J. H. van Sanden Prins, overleden in deze gemeente, bemaakte bij uiterste wilsbeschikking aan de algemeene armen, nu het burgerlijk armbestuur, een legaat van f 2000 vrij van eenige korting, en heeft bovendien, in de laatste dagen voor zijn dood, zijn verlangen te kennen gegeven, dat de voornoemde som tot f 5000 zoude worden verhoogd, waaraan door de erfgenamen onvoorwaardelijk is voldaan.

Bij koninklijk besluit van den 18 september 1860, no. 124, is gemeld armbestuur tot de aanvaarding dier gelden gemagtigd, waarna ten name van de algemeene armen te Middelburg eene inschrijving van f 8000 op het grootboek der 2½ pct. nationale schuld is aangekocht.

Omtrent de godshuizen behelst het verslag het volgende:

Gesticht no. 1. Gasthuis. Betrekkelijk den algemeenen toestand van dit gesticht behoeft, na al hetgeen daarover in de laatste verslagen gezegd is, niet in bijzonderheden te worden getreden. De ondoelmatigheid der inrigting, vooral met het oog op hetgeen thans voor ziekenverpleging wordt verlangd, is sedert lang erkend.

Reeds in 1857 werd tot de verplaatsing van het gasthuis naar het noordplein besloten, ten welken einde het gesticht no. 4, (het voormalig werkhuis) vooraf de noodige verbouwing zou ondergaan, van welk een ander toen eene begrooting werd opgemaakt, terwijl de vereischte gelden voor dit werk aan het bestuur der godshuizen waren toegezegd.

Het schijnt echter, dat de bestaande plannen langzamerhand en ongevoelig eene aanmerkelijke uitbreiding hebben ondergaan; eene specifieke begrooting toch, later van dit werk opgemaakt, verschilde zoodanig van het oorspronkelijk cijfer en de beschikbare middelen, dat eene geheele omwerking werd noodzakelijk geacht.

Deze is thans nog onderhanden, doch het bestuur over de

godshuizen verwacht, weldra te zullen zijn in staat gesteld, nadere voorstellen dienaangaande te doen, die meer zullen passen aan de hier bestaande behoeften en tevens beter zullen overeenkomen met de hier aanwezige middelen.

Dat deze plannen niet zonder invloed bleven op de herstellingskosten, aan het tegenwoordige gebouw besteed, behoeft geen betoog. De aanzienlijke uitgaven, tot het geheel in orde *brengen vereischt, waren mede oorzaak, dat tot het verlaten* en voor afbraak verkoopen van dit gesticht werd besloten. Het hoog noodige wordt dan ook alleen verrigt.

Intusschen is door het bestuur alles in het werk gesteld, om de zieken zoo goed mogelijk te verplegen. en overal heerschte dan ook voortdurend eene gewenschte orde, zindelijkheid en luchtverversching.

Zieken voor particuliere rekening waren er weinig; niettegenstaande de goede verpleging en uitmuntende zorg, die aan de lijders wordt besteed, schijnen de bestaande vooroordeelen nog krachtig genoeg, om aan de verpleging ten eigen woonhuize, hoe gebrekkig die dan ook zijn moge, en aan hoe vele bezwaren ook verbonden, de voorkeur te blijven geven.

Van de badinrigting werd minder gebruik gemaakt dan in het vorig jaar.

De overbrenging der epileptici uit het werkhuis naar dit gesticht had in julij plaats. De vertrekken, welke zij bewonen en opzettelijk voor hen zijn ingerigt, behooren tot de beste van het gesticht. Eene op de plaats daargestelde afsluiting *geeft gelegenheid. om. ook buiten het gezigt van anderen,* deze lijders de buitenlucht te doen genieten, zoodat in hunnen toestand eene belangrijke verbetering is gebragt.

Gesticht no. 2. Oudemannen en vrouwen- en armweeshuis. Ten gevolge van den uitgestelden verkoop van het werkhuis en het daardoor ontbreken van de noodige gelden, zijn de verbeteringen welke, volgens het vorig verslag, aan beide gestichten moeten worden aangebragt, nog niet kunnen uitgevoerd worden.

Het behoeft niet gezegd te worden, dat onder dezen voornamelijk het achterwege blijven van de voorgenomen daarstelling van kleine vertrekken in het oudemannen- en vrouwenhuis. ter opname van lieden, die zich gaarne voor eigen rekening in het gesticht zouden doen verplegen, mits hun een afzonderlijk verblijf kon worden aangeboden, zeer te betreu*ren is. Eensdeels is aan zoo iets in deze stad groote behoefte,* getuigen de vele aanvragen daarvoor gedaan; ten anderen zoude de daardoor te weeg gebragte uitbreiding der betalende bevolking, strekken in het belang der finantien van het gesticht.

Intusschen bleef het getal der voor particuliere rekening verpleegd wordende personen nagenoeg het zelfde, en er bestaat uitzigt, dat er in het volgende jaar voor rekening van de diaconie der nederduitsche hervormde gemeente alhier meerdere personen in het gesticht zullen geplaatst worden.

De bevolking van dit gesticht beliep op het einde des jaars 70, waarvan 6 voor bijzondere rekening en de overigen ten koste der verschillende armbesturen.

Behoudens de behoefte aan een waschhuis, ruimeren regenbak en hek aan de straatzijde, waarvan wij reeds in ons vorig verslag melding maakten, verkeert het armweeshuis in allezins voldoenden toestand.

Het getal der weezen bedroeg op het einde des jaars 77, waarvan 73 alhier armlastig van armbesturen, 1 van elders en *3 voor particuliere rekening. Het is voor het eerst dat in dit* gesticht eene plaatsing voor particuliere rekening geschiedt en het laat zich aanzien, dat dit langzamerhand zal toenemen vooral bij jongelingen, die op twintigjarigen leeftijd genoegzame verdiensten hebben, om hunne eigene verplegingskosten te voldoen.

Buiten het gesticht werden 4 weezen uitbesteed bij particulieren en 1 in het gasthuis.

De opzigters der weezen, J. Bouman en vrouw, A. G. Colignon, werden als zoodanig vervangen door Cornelis de Weerdt en zijne echtgenoot Geertruida Scheffer, vroeger woonachtig te Vlissingen. De hoop, dat in de bediening van het oudemannen- en vrouwenhuis hoofdzakelijk door de oudere weesmeisjes zou hebben kunnen voorzien worden, heeft zich tot dus ver niet verwezenlijkt. Het schijnt daartoe voorloopig te ontbreken *aan een toereikend personeel, dat de noodige ge*schiktheid bezit.

(Wordt vervolgd.)

Wij vernemen thans met zekerheid dat de bekende en zoo veel gerucht makende zaak van A. Polderman, beschuldigd van moedwillige nederlaag met voorbedachten rade, gepleegd *op zijne wettige huisvrouw, ter openbare teregtzitting van het* provinciaal geregtshof in Zeeland zal behandeld worden op donderdag den 27 junij en volgende dagen.

Verschillende omstandigheden en bovenal de groote uitvoerigheid der vele processtukken, waren oorzaak dat de behandeling niet vroeger zal geschieden. Het is nog onbekend wie zich met de verdediging van den beschuldigde zal belasten.

Het in de volgende maand alhier te houden zesde zeeuwsch muziekfeest belooft, te oordeelen naar de toebereidselen welke van alle zijden daarvoor gemaakt worden, in vele opzigten aan de verwachting te beantwoorden. De solisten, die we reeds vroeger noemden, zijn niet alleen van zeer gunstige bekendheid, maar ook koor en orchest zullen, blijkens de ontvangene toezegging zoo uit deze als andere gemeenten, zeer goed bezet zijn.

Met zekerheid vernemen wij voorts dat de begaafde componist, de heer Frans Coenen, de tot hem gerigte uitnoodiging heeft aangenomen, om het feest te komen bijwonen en de opvoering van zijne compositie Elia op Horeb in persoon te dirigeren.

Volgens de programma's welke dezer dagen door het co*mité zullen worden verkrijgbaar gesteld, zal verder gedurende* de geheele feestweek alles worden aangewend om den medewerkenden het verblijf in Middelburg aangenaam te maken. Behalve dat de societeiten De vergenoeging en De vriendschap voor hen zijn toegankelijk gesteld, heeft ook de confrérie van St. Sebastiaan besloten hen vrijen toegang te verleenen op het *eerste zomerconcert, hetwelk des zaturdags,* gepaard met vauxhall, in het schuttershof De edele handboog zal gegeven worden.

Wij vernemen dat bij de hier bestaande sub-commissie voor de in junij te Haarlem te houdene nationale tentoonstelling door de Nederlandsche maatschappij ter bevordering van nijverheid, zoo uit deze gemeente, als uit het voormalig vierde district dezer provincie, een aantal voorwerpen, gezamenlijk van vier en twintig inzenders, zijn of nog zullen worden ontvangen en opgezonden.

Het meerendeel der inzendingen is hier niet ontpakt, zoo dat over haren aard en waarde niet kan geoordeeld worden, doch men noemt als zeer belangrijk hetgeen door de te Sluis gevestigde kantwerkschool zal worden ten toon gesteld. Daarbij bevindt zich *eene kanten parasol en voile, terwijl* die geheele bezending eene waarde van omstreeks f 700 vertegenwoordigt.

Door de Nederlandsche handelmaatschappij zijn bevracht 27 schepen en daaronder voor Middelburg: Catharina Maria, gezagvoerder T. R. Oomkens; Grondwet, gezagvoerder T. C. Kamminga.

Ten gerieve der genen, die voornemens zijn de tentoonstelling bij te wonen van de Maatschappij ter bevordering van landbouw en veeteelt in Zeeland, op woensdag den 12 junij te Tholen gehouden wordende, bestaat naar wij vernemen het plan om dien dag een afzonderlijke stoomboot derwaarts te doen vertrekken, om den volgenden dag terug te komen.

---

* Een onzer haagsche correspondenten meldt ons gisteren:

In de correspondentie, in het nommer van 16 mei, komen *twee* feilen voor. die ik geloof dat rectificatie vereischen, namelijk: Door Engeland wordt een derde der afkoopsom van den Stader-tol en door *Hannover* een ander derde betaald. In plaats van *Hannover* moet *Hamburg* gelezen worden.

Verder wordt als het aandeel van Nederland 139,000 thaler genoemd; moet zijn 130,000 thaler.

In de woensdag te Oostburg gehoudene vergadering der besturen van de wateringen Kapitalendam, Passluis en van Kadzand met de benoemde commissie voor een nieuw uitwateringskanaal, is de laaste hand gelegd aan de voorbereidende werkzaamheden tot daarstelling van gemeld kanaal en zijn de plannen en verdere stukken definitief vastgesteld, welke eerlang aan de belanghebbende polders zullen worden toegezonden, om die in spoedig te houdene buitengewone vergaderingen van ingelanden in overweging te nemen.

(*Sluisch weekblad.*)

Woe[illegible] is voor de arrondissements regtbank te Amsterdam de [illegible]andeling aangevangen van de zaak van den heer E. Douwes Dekker tegen mr. J. van Lennep, waarop wij reeds vroeger de aandacht vestigden. betrekkelijk de uitgave van *het veel gelezen boek* „Max Havelaar, *of de koffijveilingen* der Nederlandsche handelmaatschappij."

Uit het ter teregtzitting verhandelde bleek dat de heer Dekker, die op letterkundig gebied onbekend was, door tusschenkomst van een anderen regtsgeleerde in betrekking met den heer van Lennep kwam, die zijn werk een meesterstuk noemde en verklaarde zich sterk te maken om hem voor het kopijregt behoorlijke voordeelen te bezorgen, wanneer de eischer hem „carte blanche" liet. Deze stond hem daarop het werk af voor f 1200, maar beweert bij monde van zijn advocaat, den heer mr. J. G. A. Faber, dat die som niet strekte als koopprijs maar volgens de gewisselde brieven als hulpbetoon, terwijl de heer van Lennep alleen de uitgave zou bezorgen. De heer Faber lichtte die bewering op verschillende gronden toe en eindigde met den wensch, dat de gedaagde den schijn van *onedelmoedigheid van zich zou kunnen afweren, als of hij met* zijn scherp litterarisch oog zich heeft weten meester te maken van het werk van een onbekenden schrijver, hetwelk hij terstond begreep dat grooten opgang moest maken.

De heer mr. J. C. de Koning, die namens den gedaagde het woord voerde, verklaarde dat de heer van Lennep was ingenomen met de groote talenten van den eischer, meer nog met zijne kordaatheid om offers te brengen waar hij zijn pligt voor oogen had, maar was vooral diep bewogen met zijne ellende. Toen de eischer schreef: „ach, houd mij met vrouw en kinderen slechts zes maanden in het leven!" besloot de gedaagde hem te helpen, en ofschoon de gedaagde uit zijn eigen werk, „De pleegzoon," dat 5 jaren op de uitgave wachtte, wist hoe moeijelijk het is eenen uitgever te vinden als men nog onbekend is, schroomde hij niet f 1200 aan den eischer te geven. Hij kende echter den eischer uit zijn eigen werk genoeg om voor behoorlijken afstand van kopijregt te zorgen, dat hij dan ook van den eischer heeft gekocht op gevaar af van alles te verliezen. Het is voor het overige volkomen waar, dat *de gedaagde weigert toe te geven,* dat het werk, hetwelk door beschaafde menschen dient gelezen te worden, een in de kroegen en onder de groote massa verspreid politiek werktuig worde. Daartoe was het nooit bij hem opgekomen mede te werken.

De behandeling dezer zaak is nog niet afgeloopen.

Dezer dagen is door het koninklijk nederlandsch meteorologisch instituut, te Utrecht, eene graphische tabel uitgegeven, waardoor de zeeman steeds met juistheid het tijdstip zal kunnen bepalen der getijkenteringen, op de hoogte van het lichtschip op den *Noord Hinderbank. Zij die met donker of mistig* weder nabij het vuurschip wenschen te blijven, hebben slechts deze opgaven te raadplegen, om met juistheid het tijdstip te bepalen, waarop men zal moeten winden, om zoo veel mogelijk van het loopende getij partij te kunnen trekken, of wel den minst nadeeligen invloed daarvan te ondervinden.

Reeds zijn door de Nederlandsche staatscourant drie bijvoegsels bij hare nommers van dingsdag, woensdag en heden uitgegeven, houdende opgave der nommers, waarop prijzen zijn gevallen in de algemeene verloting ten behoeve der noodlijdenden door den watersnood hier te lande. De laatste lijst loopt tot no. 197310.

Men leest in het Dagblad van Zuid-Holland en 's Gravenhage:

De raad der gemeente Delft heeft, in zijne zitting van dingsdag, met algemeene stemmen besloten, in antwoord *op den brief* van zijne exc. den minister van binnenlandsche zaken, omtrent de oprigting van een gebouw (Indisch hôtel), tot huisvesting van studenten aan de koninklijke akademie, te kennen *te geven, dat de stad Delft,* uit aanmerking van het hooge belang, dat zij bij het behoud en de uitbreiding der akademie heeft, bereid is de benoodigde gelden, tot daarstelling van een zoodanig gebouw, overeenkomstig des ministers verlangen, beschikbaar te stellen.

Men verneemt dat de heer Conrad. inspecteur van den waterstaat, als commissaris voor den onderkoning van Egypte, den 15 dezer te Parijs de algemeene vergadering der maatschappij tot doorgraving der landengte van Suez zou bijwonen.

De Nieuwe rotterdamsche courant zegt, tot aanvulling van een vroeger berigt, dat de Koninklijke akademie van wetenschappen, met voorbehoud van 's konings bekrachtiging, heeft benoemd:

a. bij de letterkundige afdeeling: tot leden de heeren dr. G. Acker Stratingh te Groningen; prof. S. Vissering en dr. L. A. te Winkel te Leiden; tot buitenlandsch lid: graaf G. Conestabile, hoogleeraar te Perugia; tot correspondent den heer B. T. Mattbes te Makasser;

b. bij de natuurkundige afdeeling: tot buitenlandsche leden prof. Goeppert te Breslau; prof. H. W. Dove te Berlijn; tot correspondenten dr. P. J. Maier en D. W. Rost van Tonningen, beiden te Batavia.

De gemeenteraad van 't Gravenhage heeft, met 25 tegen 13 stemmen, besloten een nieuw gemeente-gasthuis te bouwen voor 300 zieken; de kosten zijn op 3 tonnen gouds geraamd. Een voorafgaand voorstel, om den bouw van dergelijk gesticht te bepalen tot een gasthuis op eene kleinere schaal, voor niet meer dan 200 lijders, was met 18 tegen 10 stemmen verworpen.

De gemeenteraad van Leiden heeft aan de Hollandsche ijzeren spoorweg maatschappij afgestaan de gronden en overtogten, vereischt tot den aanleg van den spoorweg van daar naar Woerden.

Het water in de Waal is zeer laag; o[illegible] waterstand zoodanig, dat de vaartuigen van [illegible]ijssel en elders naar Rotterdam bestemd, volgens de Utrechtsche courant, verpligt zijn de Waal te passeren.

Zoo als vroeger gemeld is, hadden directeuren van het Amsterdamsche weduwen-waarborggenootschap Te Winkel-Rietveld-Doijer het plan gevormd tot oprigting van een suppletie-fonds, ten einde daardoor het bestaande fonds te schragen; de regering heeft echter hare toestemming tot deze oprigting geweigerd. (*Utrechtsche courant*)

Benoemingen en besluiten.

RIDDERORDEN. Vergund aan W. J. Hazeman, consul-generaal der Beide Sicilien te Amsterdam, het dragen der ridderorde 1e klasse van Franciscus I van de Beide Sicilien.

REGTERLIJKE MAGT. Benoemd tot president van het provinciaal geregtshof in Limburg, mr. R. J. E. Capitaine, thans vice-president. Op verzoek eervol ontslag verleend onder dankbetuiging aan mr. A. G. C. Alsche, als officier van justitie bij *de regtbank te 's Gravenhage, en als zoodanig* benoemd jhr. mr. W. M. de Brauw, thans regter aldaar.

MARINE. Eervol ontslagen met pensioen, de pakhuismeester van levensmiddelen te Amsterdam, J. Tersteeg, en die werkzaamheden met 1 julij opgedragen aan den officier van administratie 2e klasse C. J. Vos, die bij het zelfde besluit is bevorderd tot 1e klasse en op pensioen gesteld ad f 700.

LEGER. Op pensioen gesteld ad f 790 de kapitein der infanterie op non-activiteit jhr. H. F. A. de Helbig.

Kerk- en schoolnieuws.

Tot leden der algemeene synode van de nederlandsche hervormde kerk voor 1861 zijn door verschillende provinciale kerkbesturen afgevaardigd: dr. F. J. J. A. Junius te Tiel; dr. H. J. Spijker te Amsterdam; H. Q. Janssen te St. Anna ter Muiden; P. A. C. Hugenholtz te Dokkum; J. J. Metzlar te Deventer; J. P. Riedel te Eenrum; J. A. van Walsum te Vught en R. P. Reddingius te Zweelo.

De synodale commissie der nederduitsche hervormde kerk, welke den 7 mei hare zittingen begon, zal wegens de veelvuldige werkzaamheden dit voorjaar wel drie weken bijeen moeten blijven, om hare taak ten einde te brengen.

— Bij een dezer dagen door den koning genomen besluit is o. a. bepaald, dat de predikanten en roomsch katholieke geestelijken, die dit jaar godsdienstoefeningen in het kamp van Millingen zullen houden, voor elke keer f 50 uit 's rijks schatkist zullen ontvangen.

Marine en leger.

De Nederlandsche staatscourant van gisteren bevestigt in de volgende bewoordingen, een reeds voorloopig door ons medegedeeld berigt: Krachtens Zr. Ms. besluit van den 14 dezer wordt het te Willemsoord liggende schroefstoomschip

der 1e klasse Djambi met den 1 junij aanstaande in dienst gesteld met eene buitenlandsche bestemming, en het bevel daarover opgedragen aan den kapit.-luit. ter zee M. H. Jansen.

Met voornoemden datum worden almede op gezegd schroefstoomschip geplaatst: de luitenant ter zee der 1e klasse jhr. N. A. Holmberg de Beckfelt, als eerste officier; de luitenants ter zee 2e klasse G. Bijl de Vroe, C. J. Smith en P. J. Rosenwald; de adelborsten der 1e klasse P. M. Cochius, W. F. Blaauw, H. J. van der Mandele, F. H. baron van Verschuer, C. A. Woldringh, B. M. van der Weide, W. A. van Aken, C. J. de Jong en H. C. Juta; de officier van gezondheid 1e klasse J. F. G. T. Kluge en die der 3e klasse C. H. Schröder; de officier van administratie 2e klasse M. J. Duvelaer van Campen, en de scheepsklerk J. Gallas.

— Sedert het begin der vorige maand, heeft, onder presidium van den luitenant-generaal Duycker, een honderdtal onderofficieren der verschillende wapens, afwisselend van hunne korpsen te 's Gravenhage gekomen, examen afgelegd voor den rang van 2den luitenant bij het leger in Oost- en West-Indie. Die examens zijn thans geheel afgeloopen; men verwacht dat de geëxamineerden, die aan de vereischten voldaan hebben, spoedig tot 2e luitenants bij gemeld leger benoemd zullen worden.

Burgerlijke Stand.

In de maand april jl. zijn in de registers van den burgerlijken stand ingeschreven:

Te Middelburg, 7 huwelijken; 35 geboorten, als 17 zoons en 18 dochters; 24 sterfgevallen, als 11 van het mannelijk en 13 van het vrouwelijk geslacht. Levenloos geborenen 1.

Ouderdom der overledenen: beneden het jaar 6, en van 1 tot 5, 2. 5 tot 10, 0. 10 tot 15, 0. 15 tot 20, 1. 20 tot 25, 0. 25 tot 30, 1. 30 tot 35, 0. 35 tot 40, 0. 40 tot 45, 1. 45 tot 50, 1. 50 tot 55, 1. 55 tot 60, 1. 60 tot 65, 3. 65 tot 70, 1. 70 tot 75, 3. 75 tot 80, 3.

Te Vlissingen, 7 huwelijken; 43 geboorten, als 19 zoons en 24 dochters; 26 sterfgevallen, 10 van het mannelijk en 16 van het vrouwelijk geslacht. Levenloos geborenen 1.

Ouderdom der overledenen: beneden het jaar 9, en van 1 tot 5, 3. 5 tot 10, 0. 10 tot 15, 0. 15 tot 20, 2. 20 tot 25, 0. 25 tot 30, 1. 30 tot 35, 0. 35 tot 40, 0. 40 tot 45, 0. 45 tot 50, 3. 50 tot 55, 2. 55 tot 60, 1. 60 tot 65, 1. 65 tot 70, 1. 70 tot 75, 1. 75 tot 80, 1. 80 tot 85, 1.

Te Zierikzee 5 huwelijken; 29 geboorten, als 15 zoons en 14 dochters; 11 sterfgevallen, 6 van het mannelijk en 5 van het vrouwelijk geslacht. Levenloos geborenen 0.

Ouderdom der overledenen: beneden het jaar 2, en van 1 tot 5, 2. 10 tot 15, 1. 30 tot 35, 1. 35 tot 40, 1. 40 tot 45, 1. 45 tot 50, 1. 55 tot 60, 1. 70 tot 75, 1.

Te Goes, 4 huwelijken; 25 geboorten, als 11 zoons en 14 dochters; 14 sterfgevallen, 7 van het mannelijk en 7 van het vrouwelijk geslacht. Levenloos geborenen 0.

Ouderdom der overledenen: beneden het jaar 3, en van 1 tot 5, 1. 5 tot 10, 2. 20 tot 25, 1. 40 tot 45, 1. 55 tot 60, 2. 70 tot 75, 1. 80 tot 85, 2. 85 tot 90, 1.

Thermometerstand.

15 mei. 's av. 11 u. 50 gr.
16 „ 's morg. 7 u. 54 „ 's midd. 1 u. 62 gr. 's av. 11 u. 52 gr.
17 „ 's morg. 7 u. 50 „ 's midd. 1 u. 50 gr.

Staten generaal.

TWEEDE KAMER.

Verslag der commissie uit de kamer over het verslag van het beheer en den staat der oost-indische bezittingen over 1858.

In aanmerking genomen, dat de comptabiliteitswet voor Indie nog in lange niet tot stand zal komen, is bij de commissie de vraag gerezen, of het gouvernement intusschen niet zou kunnen goedvinden aan de staten-generaal de rekening mede te deelen van de werkelijke koloniale ontvangsten en uitgaven, ingerigt op gelijke wijze als de thans ook jaarlijks medegedeelde rekeningen van de werkelijke ontvangsten en uitgaven van het moederland.

Omtrent de residentie Buitenzorg wordt in het regeringsverslag gemeld, dat het aantal bedevaartgangers grooter was dan ooit vroeger, „ook, naar het scheen, ten gevolge van de verspreiding van zeker maleisch geschrift." Men zou er prijs op stellen iets meer te vernemen omtrent dat geschrift, en bepaaldelijk of het niet zijne aanleiding vond in de verspreiding van andere maleische geschriften van de christen-zendelingen uitgegaan.

Het regeringsverslag meldt, dat de ontvangen berigten van de residenten geene stof gaven tot bijzondere ongerustheid voor den invloed der hadji's (uit Mekka teruggekeerde bedevaartgangers) op de bevolking. Dit heeft zeer de aandacht getrokken. Van 1849—1852 zijn naar Mekka vertrokken 725 bedevaartgangers en van daar terug gekeerd 994. Men vroeg van waar dat verschil?

Over de opiumpacht is in de commissie uitvoerig gesproken. Voor zoo veel uit de steeds toenemende hoeveelheid verstrekten opium en uit het steeds klimmend cijfer der verpachting moest besloten worden tot het steeds toenemend verbruik, kan men niet anders dan diep betreuren. Met genoegen heeft men gezien, dat van de zuidelijke Soenda-districten van de residentie Cheribon, waar het verbruik van amfioen zeer beperkt was en aan eene geheele wering geene bezwaren waren verbonden, met 1 januarij 1859 van toepassing is verklaard het verbod op den invoer en het bezit van opium, reeds in de Preanger regentschappen sedert 1824 werkende; alsmede dat een maatregel van gelijke strekking genomen was voor het eiland Nisas. De commissie wenschte, dat die maatregel op meerdere plaatsen genomen wierd.

Vele andere punten worden nog in het verslag der commissie behandeld, die echter veelal ondergeschikte aangelegenheden betreffen of niet anders dan uittreksels zijn van de in het regeringsverslag medegedeelde opgaven.

Buitenlandsche tijdingen.

Engeland.

Londen 15 mei. Eene koninklijke proclamatie is uitgevaardigd, waarbij den britsche onderdanen wordt aanbevolen de onzijdigheid in acht te nemen in het amerikaansche conflict en zich niet te mengen in den oorlog, zullende zij bij gebreke daarvan de bescherming van de engelsche regering niet genieten.

Verder wijst de proclamatie op de in Engeland bestaande wetsbepalingen betreffende het aanwerven voor, of dienst nemen in een buitenlandsch leger, waarbij aan de britsche onderdanen en geldboete en gevangenisstraf verboden is eenigerlei vijandelijkheid te plegen of te helpen plegen tegen eenig vreemd land of gewest, waarmede Groot-Brittannie niet in oorlog is.

In deze proclamatie wordt de confederatie even zeer als de Vereenigde Staten beschouwd als eenen regelmatigen oorlog kunnende voeren, maar worden de ingewikkelde vraagstukken betreffende het regt van onzijdige handelsvlaggen niet aangeroerd. „Het gouvernement — zegt The morning post — heeft raadzaam geacht die vraagstukken aan de beslissing der geregtshoven voor zeezaken over te laten. Daar het niet bekend is, welke regelen van zeeregt de Unie en de confederatie willen volgen, moeten de geschillen over de regten van onzijdigen, naar gelang zich twijfelachtige gevallen voordoen, naar den aard van ieder geval beslist worden. Geene verklaring, al is zij ook aan eene overeenkomst gehecht, gelijk het geval was met de verklaring van het parijsche congres betreffende het zeeregt in oorlogstijd, kan in die staten, welke aan de overeenkomst vreemd zijn, zwaarder wegen dan de regtspraak der geregtshoven voor zeezaken. Het is niet de pligt van ons gouvernement verwikkelingen, welke zouden kunnen oprijzen, vooruit te loopen. Aan de geregtshoven welke de voorschriften van het volkenregt toepassen, blijve de taak om de geldigheid te toetsen van elken regel, dien de oorlogvoerende partijen welligt trachten zullen in werking te brengen.

„Zoo kan, bij voorbeeld, de beslissing der vraag, of steenkolen oorlogscontrabande zijn, zonder gevaar worden uitgesteld tot dat zich eenig bepaald geval voordoet.

„De proclamatie der koningin is eenvoudig eene waarschuwing tegen alle deelneming aan de krijgsbedrijven in Noord-Amerika; en zulk eene waarschuwing is thans volstrekt noodig, terwijl gelastigden van de confederatie hier te lande bezig zijn schepen te huren, wapenen te koopen en andere krijgsbehoeften op te doen."

— Aan den prins van Wallis is eergisteren te Cambridge een klein ongeval overkomen. Toen hij met zijn stalmeester, kolonel Grey, een roeitogtje deed op de kleine rivier Cam, sloeg het bootje, waarin zij zich bevonden, om. Hulp was echter spoedig bij de hand, en zoo wel de prins als zijn stalmeester werden gelukkig gered.

— Een paar honderd engelsche arbeiders zullen de pinksterdagen tot het doen van een uitstapje naar Parijs bezigen. De heeren Layard en Peto, die hen daarin ondersteunen, doen dit echter onder voorwaarde, dat elke politieke demonstratie daarbij vermeden worde. De betrokken spoorwegmaatschappijen zullen de genoemde arbeiders tegen ongehoord lage prijzen vervoeren.

Duitschland.

Weenen 15 mei. De keizer heeft het adres van het huis van afgevaardigden gisteren in ontvang genomen. In zijn antwoord heeft hij met nadruk gesproken van de eenheid van het rijk, naast de rijkseenheid, de autonomie der afzonderlijke *koningrijken en landen te verzekeren.*

— Het regeringsblad berigt dat de hongaarsche gemeenten, welke weigeren de belastingen te betalen, wanneer zij in die weigering volharden, door troepen zullen worden bezet tot dat zij twee derden van het verschuldigde zullen hebben betaald.

Belgie.

De kamer van vertegenwoordigers heeft in de vorige week beraadslaagd over het door de regering voorgedragen ontwerp van wet, strekkende om eene nieuwe reeks van openbare werken (spoorwegen, kanalen, eene noodhaven te Blankenberg enz.) van rijkswege of met ondersteuning van den staat te ondernemen of te voltooijen. In de zitting van dingsdag is de voordragt in haar geheel en nagenoeg onveranderd aangenomen met 71 stemmen tegen 5, terwijl 2 leden zich van stemming onthielden.

Woensdag is door de zelfde kamer met algemeene stemmen het wetsontwerp aangenomen, waarbij het op 1 dezer met Frankrijk geslotene artistieke en letterkundige tractaat wordt goedgekeurd. Het eenige punt dat tot discussie aanleiding gaf, bestond in de vraag of belgische schrijvers het regt hebben chrestomathien zamen te stellen, met uittreksels uit de werken van fransche klassieken of hedendaagsche auteurs. De regering heeft daaromtrent echter de meest gerustsellende verzekeringen gegeven.

Frankrijk.

Parijs 15 mei. In de zitting van den senaat van gisteren heeft de vraag, in hoe ver het raadzaam zij omtrent de petitie met betrekking tot de aangelegenheden van Syrië, tot de orde van den dag over te gaan, gelijk dit in de conclusie van het rapport der commissie van onderzoek werd voorgesteld — levendige beraadslagingen uitgelokt. De heeren Larochejacquelin, Donnet, Chapuys de Montlaville, Dupin, Castelbajac, Aguesseau en anderen, verklaarden zich tegen het voorstel om tot de orde van den dag over te gaan. De heer de Saulcy heeft van zijne zijde de conclusie van het rapport der commissie verdedigd. Op verzoek van den heer Billault werd nog geen beslissing genomen, maar bepaald, dat de discussien heden zouden worden voortgezet.

Heden heeft de heer Billault de geschiedenis nagegaan van de gebeurtenissen in Syrië. De beweerde onmagt van Turkye *noodzaakt de groote mogendheden tot een zeer naauwlettend* toezigt, zeide hij, en herinnerde daarop de onderhandelingen welke zijn voorafgegaan aan de fransch-engelsche bezetting, die, in weerwil van eenige tegenwerpingen, tot 5 junij is verlengd. Engeland stemde in die verlenging alleen toe, op voorwaarde *dat dit dan ook de uiterste termijn zou zijn.*

Wat nu eene reorganisatie van Syrië betreft, zeide de minister dat Frankrijk zeer geldige redenen heeft om te onderstellen dat de aanstelling van *één* christen opperhoofd voor de geheele bevolking der bergstreken, veel kans heeft van te *worden aangenomen. Het eenige wat dus nu te doen staat,* is de overeenkomst uit te voeren en Syrië op den 5 junij te ontruimen. Heeft het terugtrekken der fransche troepen jammerlijke gevolgen, dan zal het blijken dat sommige mogendheden eene groote verantwoordelijkheid op zich geladen hebben. *Wanneer er bloed mogt stroomen omdat men onzen* raad heeft in den wind geslagen — zeide de heer Billault ten slotte — zullen wij Europa tot getuige nemen van die onberekenbare verantwoordelijkheid. Het is Frankrijk niet alleen, maar het is geheel Europa, dat Syrië zal ontruimen. Als Frankrijk uit eigen hoofde en vrij handelt, dan treedt het niet terug.

Wat staat der keizerlijke regering nu te doen? Frankrijk zal zijn pligt niet vergeten. Met de transporten, welke uitgezonden worden om onze troepen af te halen, vertrekken er tevens zes oorlogschepen die in de wateren van Beyrout zullen kruisen, en welker tegenwoordigheid de moordenaars zal in bedwang houden. Engeland is met dien maatregel bekend en voegt er zich bij. De vlag van dat rijk zal zich in den Levant naast de onze en die van Rusland vertoonen. Mogten daarenboven nog andere maatregelen worden vereischt, dan zal men er in voorzien.

Eindelijk zeide de minister dat Frankrijk thans ontslagen van het europeesch mandaat in Syrië, weder geheel vrij is.

Nadat deze redevoering met levendige toejuiching ontvangen was, besloot de vergadering met algemeene stemmen, op twee na, om ten aanzien der petitien over te gaan tot de orde van den dag.

— In de wetgevende kamers begint meer leven te komen, sedert het decreet van 24 november. De langdurige en soms hevige debatten over de adressen van antwoord hebben dit bereids doen zien. Thans is dit op nieuw gebleken bij de behandeling van verschillende aangelegenheden. Zoo is eene petitie van zeelieden aan deze zijde van het kanaal tegen de overeenkomst betreffende de visscherij, door Frankrijk in het vorige jaar met Engeland gesloten, door den senaat met eene zeer groote meerderheid (99 tegen 11) verzonden aan de regering. De laatste heeft zich wel is waar daartegen niet verzet, maar het is zeker dat zij die verzending liever niet gezien had.

— De regering heeft zich genoopt gezien het wetsontwerp tot verlaging van het invoerregt op de lompen à 18 frs. in te trekken, daar de commissie van rapporteurs het niet kon goedkeuren, dat dit regt in het fransch-belgische handelstractaat op 12 frs. bepaald is. Nu zal het budget weldra aan de orde zijn, en bij deze gelegenheid verwacht men ook belangrijke discussien. De heer Jules Favre en zijne staatkundige vrienden hebben daarop reeds een amendement voorgesteld, strekkende om de post, algemeene veiligheid, met een millioen te verminderen. De aanneming van dit amendement is echter hoogst onwaarschijnlijk.

— Alexander Dumas heeft een brochure geschreven, getiteld: „De paus voor de evangeliën," die de stoutste leerstellingen bevat wat gezag en bewind betreft. De schrijver levert o. a. eene lofrede op den tirannenmoord. Men verneemt, dat de uitgave van dit werkje op zeer veel tegenstand stuit, en dat het ondanks de tusschenkomst van prins Napoleon, aan wien het handschrift ter inzage moet zijn toegezonden, waarschijnlijk het licht niet zal zien. Ook doen zich beletselen op tegen de uitgave van het vroeger vermelde werk van Proudhon: Oorlog en vrede. Dit boek zou worden verkrijgbaar gesteld, toen de veroordeeling van den boekhandelaar Dumineray een uitstel ten gevolge had, daar men voor maatregelen van regeringswege begon te vreezen, naar aanleiding van hetgeen met den drukker en uitgever der brochure van den hertog van Aumale was voorgevallen.

— Te Marseille ontvangene tijdingen uit Konstantinopel behelzen verontrustende berigten uit Montenegro. De porte schijnt den vorst van Servië te verdenken dat hij de overgenoegden opstookt en wapenen verschaft. Omer-pacha heeft in last de christenen te ontwapenen.

In de provincien weigert men de nieuwe papieren munt van Turkye aan te nemen, en ook in Konstantinopel geeft men er slechts de helft van de waarde voor. De ellende en algemeene ontmoedigheid nemen steeds toe; men vond plakkaten in de turksche taal aangeplakt, waarbij de sultan met brandstichting bedreigd, het gouvernement van diefstal, en de geestelijkheid van slaafsche goddeloosheid worden beschuldigd.

Italie.

Bij de italiaansche kamer van afgevaardigden is een wetsontwerp ingekomen tot daarstelling van een spoorweg van Napels naar Ancona.

— Uit Turyn wordt gemeld dat de oostenrijkers Padua versterken, ten einde te beletten dat Venetië en het bekende viertal vestingen door eenen vijand omgetrokken en in den rug aangetast worden.

— Namens den voormaligen koning Frans II is, volgens sommigen, den 6 dezer een schrijven aan zijne gezanten bij de buitenlandsche hoven gerigt, waarin verklaard wordt dat Z. M. alle pogingen tot herstel van zijn gezag op dit oogenblik nutteloos en ondoelmatig acht en zich van alle deelneming aan zoodanige pogingen onthoudt, en waarin verder een schrikbarend tafereel van den toestand van zuidelijk Italie wordt geschetst.

„In geen tijdvak van de geschiedenis der Beide Sicilien — zoo leest men er — is aldaar zoo veel misnoegdheid en zoo

groote verbittering gezien, en zoo veel wreedheid in het stuiten van volksbewegingen.

„De directie der policie te Napels heeft onlangs op eenen enkelen dag 250 telegrammen betrekkelijk de onlusten in de provincien ontvangen. De onwettige regering is zelfs in de noodzakelijkheid geweest om geheele kompagnien van de nationale garde te ontwapenen. Er zijn, ongerekend de bij de onderscheiden ontmoetingen gesneuvelde personen, meer dan 200 personen door de sardiniers gefusilleerd. De gevangenissen en eenige kloosters van de hoofdstad en van de provincien zijn vol verdachte personen."

Zeetijdingen.

Sedert 15 dezer zijn ter reede van Vlissingen gepasseerd, bestemd voor Antwerpen: *Fredrich*, gez. Wadsworth, Londen; *Etoile des mers*, gez. Lecalvez, Camillas; *Luigi*, gez. Leva, Alexandrie. Voor Brussel bestemd: *Achillus*, gez. Thom Hum. *Thetis*, gez. Schuldt, beiden van Hamburg. Voor Gent bestemd: *Williams*, gez. Golding, *Alfred Eldwin*, gez. ... beiden van Londen.

Handelsberigten.

Graanmarkten.

Amsterdam 17 mei.

Tarwe en gerst onveranderd.

Raapolie op zes weken f 40¼. Lijnolie op zes weken f 32¼.

Oostburg 15 mei.

De aanvoer van granen was heden niet groot en er bestond veel vraag, inzonderheid voor de beste tarwe, zoodat de prijzen van vorige week ten volle werden besteed. Ook goede gerst, haver en paardeboonen waren gevraagd en zelfs iets duurder betaald. Er werd verkocht tarwe f 9,75, f 10, f 10,50, f 10,75, enkele f 11 en f 11,25. Rogge f 6,25, f 6,75. Wintergerst f 6,25, f 6,50, f 6,75. Zomer dito f 5,50 a f 6. Haver f 3 a f 4. Paardeboonen f 7 a f 7,80. Erwten en zaden niet aangeboden.

Middelburg 16 mei.

In den handel is bij vorige weekprijzen geene verandering op te geven, de aanvoer was ook klein en niet dan voor de consumtie werd de beste tarwe gekocht. Rogge alleen bij uitslijting te plaatsen. Gerst in goede soorten niet ter veil, en daarbij was die 20 cents per mud boven vorigen weekprijs gehouden. Walchersche witteboonen komen weinig meer voor, dito bruineboonen zonder handel daar men die te hoog hield; naar paardeboonen was weinig vraag, men kon die aan f 7,10 en f 7 koopen, ofschoon sommige houders op f 7,50 vast hielden. Koolzaad niet ter veil. Raapolie f 41, patentolie f 43,25, lijnolie f 34,75 per vat op zes weken, coutant f 1 per vat lager.

Gemiddelde marktprijzen.

	per ned. mud.		per ned. mud.
Tarwe oude	f —,— à f —,—	Bruineboon.	f —,— à f —,—
Dito nieuwe	- 8,75 à - 11,75	Paardeboonen	- —,— à - —,—
Rogge oude	- 6,50 à - 7,30	Gr. erwten .	- 9,— à - 11,—
Gerst wint. .	- —,— à - —,—	Witte erwten .	- —,— à - —,—
Dito zom. .	- —,— à - —,—	Kool en raapz.	- —,— à - —,—
Boekweit .	- —,— à - —,—	Aardappelen.	- 3,25 à - 3,75
Haver . . .	- —,— à - —,—		per ned. pond.
Witteboon .	- 9,— à - 10,—	Versche boter	f —,80 à f —,92

Middelprijzen van bakbare tarwe f 11,50 en rogge f 7,25.

Prijzen van effecten.

Amsterdam 17 mei.

Nederland.	Certific. Werkelijke schuld	2½ pct.	63
	dito Nationale dito	3 „	75⅜
	dito dito dito	4 „	98⅜
	Aand. Handelmaatschappij	4½ „	133⅛
Rusland.	Oblig. 1798/1816	5 „	102⅝
	Certific. Hope & co.	4 „	75¾
	dito dito 1855, 6de serie .	5 „	95
	dito	6 „	55⅛
	Aand. spoorweg		190
	Leening 1860	4½ „	89⅜
Polen.	Schatkistobligatien	4 „	76½
Spanje.	Obligatien	1¾ „	42⅜
	dito binnenlandsch	3 „	48⅛
	Certific. coupons bewijzen		—
	Crediet instelling		—
Oostenrijk.	Obligatien Weener metalliek . . .	5 „	45⅝
	dito amsterdamsche	5 „	68½
	dito nationale	5 „	53¼
	dito 1847/1852	2½ „	24⅛
	Bank actien	3 „	—
Belgie.	Certificaten bij Rothschild	2½ „	—
Portugal.	Obligatien	3 „	46½
	dito nieuwe	3 „	46⅛
Grenada.	dito		—
Venezuela.	dito	2½ „	—
Illinois.	dito	7 „	87¼
Mexico.	dito	3 „	21 1/16

Londen, 16 mei, ten 12 ure. Consols 91⅛.

Weenen, 16 mei. (slotprijzen) Metalliek 5 pct. 69,—.

Parijs, 16 mei. (slotpr.) 4½ pct. compt. —,— 3 pct. 69,55

Weldadigheid.

Voor den watersnood op Java

kunnen de ondergeteekenden wederom vermelden de navolgende giften te hebben ontvangen, als: den 14 dezer uit de zendings bidstond op 6 dezer gehouden; van B. B. een muntbiljet no. 660 groot f 10; van N. N. f 2,50; uit de gedane collecte van de gemeentebesturen Colijnsplaat f 30,45½; Cortgeen f 22,70; Cats f 10,25; en Veere en Vrouwepolder f 29,83; van P. J. f 10; onder letter A. een bankbillet no. 139 groot f 25, en van vier landbouwers f 10.

Middelburg den 17 Mei 1861.

Jhr. W. R. BODDAERT.
DIRK DRONKERS.
W. J. MULLER.
J. M. BOONE.
Jhr. H. VAN REIGERSBERG VERSLUIJS.

Advertentien.

Ondertrouwd:

J. B. WALLAGH,
van 's Hage.
en
G. J. HENDRIX.

Middelburg,
den 17 Mei 1861.

Eenige kennisgeving.

AANKONDIGING.

De bekende zoo wel als onbekende Schuldeischers in de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van JOHANNA WITTERMANS, Weduwe DE KEYZER, worden opgeroepen tegenwoordig te zijn op Donderdag den 6 Junij 1861, des voormiddags ten 11 ure, ten Kantore van den ondergeteekende, bij het afleggen der Rekening, wegens het beheer in die Nalatenschap gevoerd; zullende vervolgens, geen verzet plaats hebbende, tot de uitbetaling der Schuldvorderingen, naar mate van het bestaande saldo, zoo dit mogt aanwezig zijn, worden overgegaan.

Middelburg, 17 Mei 1861.

HUBERTUS REKKER, Procureur.

Uit een Vonnis, door de Arrondissements Regtbank te Middelburg op den 24 April 1861 uitgesproken en op expeditie geregistreerd, blijkt dat daarbij, op de door CORNELIS DE BREE, zonder beroep, wonende te Utrecht, ingestelde Regtsvordering, is verklaard, dat er regtsvermoeden bestaat van het overlijden van PIETER DE BREE, Zoon van JAN DE BREE en MARIA KAAYMOLEN of KOOYMOLEN, geboren en laatst woonachtig te Middelburg, en zulks sedert den 1 April 1802, dag na de laatste tijding van zijn leven; hetwelk bij deze, ter voldoening aan art. 527 van het Burgerlijk Wetboek, algemeen wordt bekend gemaakt.

Voor uittreksel deugdelijk verklaard door mij ondergeteekende, Prokureur voor de Arrondissements Regtbank te Middelburg, en als zoodanig voor genoemden CORNELIS DE BREE geoccupeerd hebbende.

P. DE MARET TAK.

(Ten deze is kosteloos geprocedeerd.)

GENEESKUNDE.

Op Donderdag den 23 Mei 1861, des voormiddags ten 11 ure, zal er een **Openbaar Examen** bij de Provinciale Commissie van Geneeskundig onderzoek en toevoorzigt in Zeeland worden gehouden.

D. J. J. MARINISSEN, Secretaris.

TEEKEN-AKADEMIE.

Honoraire Leden en Begunstigers worden uitgenoodigd tot de bezigtiging van **twee Schilderijen**, vervaardigd door den Heer W. DE KLERK, Kunstschilder te Dordrecht.

De gelegenheid wordt aangeboden gedurende veertien dagen, in het gebouw der Akademie, terwijl ook aan andere Personen toegang wordt gegund, tegen betaling van 25 cent ten behoeve van den Concierge.

MAAGDENBURGER HAGELVERZEKERING-MAATSCHAPPIJ.

WAARBORG-KAPITAAL

vijf milioen twee honderd vijftig duizend gulden.

Deze Maatschappij verzekert tegen HAGELSCHADE alle **VELDGEWASSEN** tot vaste en billijke Premiën, zonder Inleggelden.

Bij groote Hagelschaden heeft zij dit bij Onderlinge Maatschappijen van Verzekering van aard dien voor, dat men nimmer nabetaling behoeft te doen, en is men door het groote Waarborg-Kapitaal verzekerd steeds schadevergoeding te zullen bekomen: vooral bij deze soort van verzekering is het noodzakelijk, dat de Maatschappij groote Kapitalen bezit, omdat een Hagelslag op eenen korten omstreek groote schade kan veroorzaken.

Deze Maatschappij vordert voor het geheele Saizoen ook maar eenmaal Premie, al worden de Gewassen meermalen door Hagelslag getroffen, terwijl er andere Maatschappijen zijn, die bij elke Verhageling weder op nieuw Premie verlangen of de Verzekering doen ophouden.

Inlichtingen zijn te bekomen bij het Hoofdkantoor te Amsterdam en bij de Heeren Agenten door het geheele Koningrijk der Nederlanden.

VERPACHTING VAN ARMENGOEDEREN.

Op Woensdag den 22 Mei 1861, des namiddags ten 2 ure, zal, ten overstaan van den Notaris D. UYTTENHOOVEN, residerende te Vlissingen, in de Herberg bewoond bij P. HEERES te Ritthem, in het openbaar worden gepresenteerd te pachten, voor den tijd van zeven achtereenvolgende jaren, in te gaan voor het Bouwland na het rooven van den Oogst, en voor het Weiland met Sinte-Catharina van dit jaar,

ZEVEN PERCEELEN

BOUW- EN WEILAND,

gelegen onder de Gemeenten Ritthem en Oost- en West Souburg, toebehoorende aan het Diaconie-Armbestuur te Ritthem.

AANBESTEDING.

KERKVOOGDEN van de Hervormde Gemeente te **OVEZANDE** zullen, in het Gemeentehuis aldaar, trachten aan te besteden: **eenige aanzienlijke Vernieuwingen en Reparatien** aan de Pastorie aldaar, en wel op Vrijdag den 31 Mei 1861, des morgens 10 ure.

De aanwijzing in loco zal geschieden door W. DEN BOER Wz., Timmerman te Goes, op Vrijdag den 24 dier maand, mede des morgens 10 ure.

Het Bestek en de Teekeningen liggen ter lezing en inzage bij den Kerkvoogd J. VAN 'T ZELFDE, te Ovezande.

APOTHEEK.

Een Jong Mensch, van fatsoenlijke Familie, wenschte gaarne geplaatst te worden als **Bediende** in eene Apotheek, waar hem de gelegenheid kan verschaft worden om de Lessen op de Clinische School waar te nemen.

Het salaris zal geen punt van bezwaar uitmaken.

Men adressere zich, tot het bekomen van nadere informatien, bij den Heer P. M. DE LIGNY alhier.

BERIGT VOOR IJZENDIJKE EN OMSTREKEN.

De **Tandmeester D. N. TORRES** van Middelburg zal op den 19, 20 en 21 dezer te spreken of te ontbieden zijn bij den Heer VERBRUGGE, Logementhouder te IJzendijke.

ALGEMEENE VISCHHANDEL.

Daar wij te **Veere**, Provincie Zeeland, eene SCHOL-, SCHARREN- en SCHELVISCH-DROOGERIJ hebben opgerigt, en deze artikelen tot de minst mogelijke prijzen in den Handel wenschen te brengen, zoo nemen wij de vrijheid ons minzaam tot de levering aan te bevelen.

Vlissingen, den 17 Mei 1861.

VAN ABSHOVEN, KIKKERT.

AAN HET KANTOOR van den gekw. COLLECTEUR der **Staats-Loterij** is in de 244ste Loterij getrokken:

f **1500** op no. 9764;

„ **1000** op nos. 9994, 19282, 1104, 7194, 7196, 17199, 10713, 10718 en 1767;

„ **400** op nos. 19255, 17142 en 17160;

Vier Prijzen à *f* **200** en dertien à *f* **100.**

Zijn voorhanden Heele en Gedeelten van **LOTEN** voor de 245ste Loterij, volgens Plan. Trekking 17 Junij 1861.

De Directie der nieuw opgerigte **SOCIETEIT** te **Veere**, gevestigd op den KAMPVEERSCHEN TOREN aldaar, heeft de eer te berigten dat, te rekenen van heden, het lokaal voor Leden en Buitenleden **is opengesteld.**

Veere, 17 Mei 1861.

De ondergeteekende, Eigenaar geworden zijnde van het **KOFFIJHUIS** en de **ONDER-OFFICIEREN-SOCIETEIT: HET HUIS VAN ORANJE**, in de Kapellestraat te **VEERE**, hoopt hetzelve Maandag 20 dezer te openen. Hij beveelt zich bij zijne Stad- en Landgenooten beleefdelijk aan en belooft eene prompte bediening. — Maandag en Dingsdag, den 20 en 21 dezer, MUZIJK en DECORATIE der Zaal.

Veere, 17 Mei 1861. P. J. STAPPERS.

UITSPANNING DE ZWAAN.

Op Maandag 20 Mei, 's avonds ten 5½ ure, bij gunstig weder, **HOORNMUZIJK** van het 2de Reg. Infanterie, onder directie van den Heer KORN, waarbij zal worden uitgevoerd een FANTAISIE-SOLO VOOR TROMBONE.

De Burgemeester van **Oost- en West Souburg** maakt bekend, dat op Dingsdag den 21 Mei naar den RING ZAL WORDEN GEREDEN, en dat alle houders van Hazardspelen zullen geweerd worden.

Op Dingsdag 21 Mei zal er naar den RING GEREDEN worden, voor alle Liefhebbers van het gansche Land, bij S. BODENHUIS, op het Sand.

Op Dingsdag den 21 Mei aanstaande zal op het Dorp **Nieuwland** naar den RING WORDEN GEREDEN.

STOOMBOOTDIENST TUSSCHEN MIDDELBURG EN ROTTERDAM.

Uren van vertrek in Mei.

VAN MIDDELBURG:				VAN ROTTERDAM:			
Zaturdag	18	's morg.	6 ure.	Zaturdag	18	's morg.	10,30
Zondag	19	„	6,30	Zondag	19	's midd.	12 ure.
Maandag	20	„	7,30	Maandag	20	„	12
Dingsdag	21	„	8,30	Dingsdag	21	's morg.	6
Donderdag	23	„	10,30	Woensdag	22	„	6
Vrijdag	24	„	11	Vrijdag	24	„	7
Zaturdag	25	's midd.	12	Zaturdag	25	„	9,45
Zondag	26	„	12,30	Zondag	26	„	10,30
Maandag	27	's morg.	6	Maandag	27	„	10,30
Dingsdag	28	„	6	Dingsdag	28	„	10,30
Donderdag	30	„	6	Woensdag	29	„	10,30
Vrijdag	31	„	6	Vrijdag	31	„	10,30

SNELPERSDRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.